

Gruodžio mėn. 13 d. įvyks TSKP CENTRO KOMITETO PLENUMAS

Žemės ūkio darbuotojai! Kokias
darbo dovanas ruošiate
įžymiajam įvykiui!

KAS ĮSIPAREIGOTA — BUS ĮVYKDYTA

Geriausios šalies kiauulių
augintojai, jų tarpe pa-
gėgėtis V. Venskaitis,
kurio atvirą laišką ska-
čiau rajono laikraštyje,
prisilima papildomus įsi-
pareigojimus. Su jų lai-
mėjimais mums ly-
gintis dar ankstoka, ne-
ra kol kas mūsų dar-
bu tokių sąlygų. O vis-
tik ir mes stengiamės
kaip galint didinti kiau-
lenos gamybą, darome,
ką galime, kad sumaži-
nus mėsos savikainą.

Gera pamenu, kai
vienais metais nupenėjau
penkiasdešimt bekonų.
Tada atrodė, kad tai la-
bi daug, kad daugiau
nubegailima išauginti. O
pirmąjį kartą kiauulių
augintojai įrodė, kad ga-
lima per metus vienam
žmogui nupenėti po kelių
tūkstančių bekonų.

Atsižvelgdama į esa-
mas sąlygas, šimet aš
daviau žodį nupenėti
250 bekonų. Ne mažiau
pasiryžę užauginti mano
darbo draugė St. Rimku-
vienė, su kuria dirbame
vienoje fermoje.

(Pasakoja „Svėdasų“ kolūkio kiauulių šėrėja
Zosė Frankinienė)

Trumpai galiu pasaky-
ti apie darbo sąlygas.
Mūsų ferma augina vien-
tik bekonus. Gauname iš
kitos fermos 2 mėnesių
paršellius ir mūsų uždavī-
nys — per kuo trumpesni
laiką išleisti juos beko-
nais. Grupinis kiauulių šė-
rimas pilnai pasiteisino.
Daugiau susitaupo paša-
rų, lengviau dirbti ir šė-
rėjoms, ypač ruošiant
pašarus. Juk anksčiau,
kai kiekviena šėrėja šer-
davo ir veislines kiauules,
ir bekonus, ir paršellius,
turėjo gaminti net trijų
rūšių ėdalą.

Šimet jau nupenėjau
apie 160 bekonų. Mano
penimiai per parą priau-
ga daugiau kaip po 400
gramų. Beikonai išauga
per 5—6 mėnesius. Vie-
no centnerio kiauulenos
savikaina truputį viršija
600 rublių, o vasaros
metu buvo dar mažesnė.

Kas gi padeda mažinti
savikainą? Pirmiausia
tai, kad labai normuotai
naudojame koncentratų,
kuo daugiau duodame
kiauulėms žalių pašarų,
bulvių. Šimet pirmi me-
tai, kai kolūkis kiauulių
fermai nebeperko kon-
centratų, o visus pašarus
sukaupe vietoje.

Fermos virtuvėje kas
mėnuo daug sunaudoja-
ma malkų. O juk visa tai
irgi didina savikainą.
Radom ir čia išeitį. Su-
tintuvo apšildymas per-
dirbtas: vietoj malkų
naudojame gazolį.

Neperseniai sužino-
jom, kad gruodžio mėne-
sį įvyks TSKP CK Ple-
numas. Mes, šėrėjos, nu-
tarėm šį įvykį sutikti
pilnai įvykdytus metinius
socialistinius įsipareigo-
jimus, o kitais metais
nupenėsime dar daugiau
bekonų.

100 M. Ilčiukaitės veršelių

Neilgai žalgiriečiai
abejojo, ar Marytė Il-
čiukaitė, įsipareigojusi
išauginti šimtą verše-
lių, ištesės savo žodį.
Mat, labai jau gerai
prižiūrėjo mergina sa-
vo augintinius. Per die-
ną jie vidutiniškai pria-
ugdavo po 800—900
gramų, o atskiri verše-
liai per parą priaugda-
vo daugiau kaip po ki-
logramą.

Kai spaudoje buvo
paskelbtas pranešimas
apie TSKP CK Plenumo
suaukimą ir kolūkiečiai
tarėsi, kokiais gi laimė-
jimais sutikus šį įžymų
įvykį, kažkas prisitarė:
— Jei Marytės verše-
liai jau išaugo, tai, juos
pristačius, ko gero ir
metinis mėsos gamybos
įsipareigojimas būtų
įvykdytas.

Netrukus prie verši-
dės sustojo automaši-
nos. Atrinktus mėsa 65
veršelius išvežė į supir-
kimo punktą. Pasirodė,
kad vien jaunosios ver-
šininkės išauginti verše-
liai sveria apie 12 tonų.
Metinis mėsos gamybos
įsipareigojimas buvo
įvykdytas Spalio šven-
čių išvakarėse.

Bet kolūkio
rezervai tuo ne-
išsemti. Kiaulių
fermoje penima
nemaža kiauulių.
Iki TSKP CK
Plenumo atida-
rymo dienos
kolūkis žymiai
viršys savo so-
cialistinius įsi-
pareigojimus.

Dabar Marytė
prižiūri 35 ver-
šelius. Jie skirti
veislei, kolūkio
bandos papildy-
mui. Praeis kiek
laiko, ir melžė-
jos, kovojančios
už septynmečio
užduočių įvyk-
dymą, susilauks karvių
bandos papildymo ver-
tingomis, iš savo ban-
dos atrinkto ir išauginto
prieauglio jaunomis
karvėmis.

Sutikdama TSKP CK
Plenumą, M. Ilčiukaitė
yra pasiryžusi sekan-
čiais metais išauginti
dar daugiau veršelių.
Jaunąją veršininke abe-
joti netenka. Ji įgijo
gerą darbo patyrimą.
Nuotraukoje: M.
Ilčiukaitė.

P. Salčio tekstas
ir nuotr.

TROŠKŪNUOSE

Didžiosios šventės iš-
vakarėse į kino teatro sa-
lę, kur vyko iškilmingas
posėdis, susirinko miesto
įmonių ir įstaigų darbuo-
tojai, K. Staro vardo
kolūkio žemdirbiai,
moksleiviai.

Šiai sukaččiai skirtą
pranešimą skaitė LKP
rajo komiteto sekreto-
rius drg. V. Lukoševičius.

Sventinį koncertą su-

Visų šalių proletarai, vienykitės! KOLEKTUVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO
IR RAJONO DZD TARYBOS ORGANAS

1960 m.

lapkričio

11 d.

Penktadienis

Nr. 91 (1178)

KAINA 15 KAP.

Eina nuo 1948 m.

TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Įsakas Dėl TSRS Aukščiausiosios Tarybos suaukimo

TSRS Aukščiausiosios Tarybos siosios Tarybos šeštąją sesiją 1960
Prezidiumas nutaria: suaukti metų gruodžio 20 d. Maskvoje.
TSRS penktojo šaukimo Aukščiau-

TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininkas
L. BREZNEVAS
TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Sekretorius
M. GEORGADZE

Maskva, Kremlius
1960 m. lapkričio 9 d.

DARBO, DŽIAUGSMO, TAKOS DEMONSTRACIJA

Raudonos vėliavos!
Lyg ugniaspalvės agu-
nos jos suplazdėjo, su-
žydėjo virš Anykščių
miesto gatvių, virš kiek-
vieno namo, priminda-
mos kovas už laisvę ir
kviesdamos į dar švie-
sesnės ateities tolius.

Ne vien raudonų vė-
liavų šilkas žadino šven-
tinę nuotaką. Niekada
gal Anykščiai nebuvo
taip pasipuošę iliuminaci-
niais elektros žiburiais.
Spalio švenčių išvakarė-
se pirmą kartą mieste
užsidegė neoninės švie-
sos. Ant naujojo dviaukš-
čio mūrinio pastato Sven-
tosios pakrantėje sužibo
įvairiaspalvės iškabos:
„Audiniai“, „Gastrono-
mas“, „Restoranas“, „Pun-
tukas“. Šiuos pulkius
prekybos rūmus anykštė-
nams pastatė rajono sta-
tybos-remonto kontoros
darbininkai.

Sventiniuose elektros
žiburiuose nuostabiai at-
rodė naujasis „Spartako“
veltinių fabrikas, kas
metai besiplečianti
„Anykščių vyno“ gamyk-
la, buitinio aptarnavimo
kombinatas. Lyg marga-
spalvė gėlių juosta plau-
kė Sventoji, atmušdama
hidroelektrinės iliuminaci-
nės šviesas.

Bet ne blizgučiais no-
rėjo pasigirti darbo žmo-
nės. Tie gyvi šventiniai
žiburiai, tas džiaugsming-
gas raudonų vėliavų
plazdenimas reiškė, kad
Didžiojo Spalio šventę
rajo darbo žmonės pa-
sitiko naujomis darbo
pergalėmis komunizmo
statybos baruose.

Spalio septintosios ry-
tas išaušo nepaprastai
saulėtas ir vaiskus.

Prieš vienuoliktą va-
lاندą A. Baranausko
aikštę užpildė įmonių,
įstaigų ir kolūkių darbo
žmonės, nešini transpa-
rantais, plakatais, Komu-
nistų partijos ir Tarybi-
nės vyriausybės vadovų
portretais.

Į šventiškai papuoštą
tribūną pakyla partijos
rajo komiteto ir rajono
vykdomojo komiteto va-
dovai, geriausieji gamy-
bininkai iš įmonių ir kol-
ūkių, kovų už Tarybų

valdžią veteranai. Į susi-
rinkusius kreipiasi rajo-
no DZDT vykdomojo ko-
miteto pirmininkas drg.
P. Marciukas. Jis svei-
kina rajono darbo žmo-
nes su Didžiosios Spalio
socialistinės revoliucijos
43-osiomis metinėmis ir
linki jiems sėkmės dar-
buose ir asmeniniame
gyvenime. Drg. P. Mar-
ciukas savo kalboje pa-
žymi didžiulius rajo-
no darbininkų ir kolūkie-
čių laimėjimus vykdan-
t antrąjį septynmečio me-
tų užduotį.

Suskambėjus Anykš-
čių statybos-montavimo
valdybos pučiamųjų or-
kestro maršui, prasideda
šventinė darbo žmonių
demonstracija. Pro tri-
būną pražygiuoja J. Bi-
liūno vardo vidurinės
mokyklos mokytojų ir
moksleivių kolonos.
„Mes — už taktą“ —
(Nukelta į 2 psl.)

„Puntuko“ kolūkyje

Į „Puntuko“ kolūkio
kultūros namus švenčių
išvakarėse gausiai susi-
rinko kolūkiečiai. Čia
įvyko vakaras, skirtas
Spalio 43-sioms meti-
nėms paminėti.

Pranešimą apie tai,

kokia kaina buvo pa-
siekti revoliucijos per-
galė, skaitė drg. Milaše-
vičius.

Svenčių proga buvo
įteikti Pagyrimo raštai
žemės ūkio pirmūnams.
A. Kalvaitis

SVĖDASUOSE

Spalio socialistinės re-
voliucijos 43 metų su-
kaktį paminėjo Svėdasų
apylinkės darbininkai,
tarnautojai bei kolūkie-
čiai. LKP rajono komi-

teto instruktorius drg.
Kulbokas skaitė paskaitą
apie Didžiosios Spalio
socialistinės revoliucijos
istorinę reikšmę.
I. Zabarskaitė

Apdovanoti prekybininkai

Spalio švenčių išvaka-
rėse Svėdasų kalmo var-
totojų kooperatyve įvyko
gamybinis susirinkimas.
Darbuotojai išklausė val-
dytojos Eug. Zemaitienės
pranešimą apie Didžiojo

Spalio socialistinės revo-
liucijos 43-ąsias meti-
nes.

Po to buvo apdovano-
ti piniginėmis premijom-
mis geriausieji prekybi-
ninkai. I. Liepaitė

Br. Audronis

Darbo, džiaugsmo, taikos demonstracija

(Atkelta iš 1 psl.)

šviečia žodžiai. Įrašyti plakate, kurį neša jaunieji leniniečiai. Jų giedrios akys nematė karo dūmų, jos kupinos gyvenimo džiaugsmo. Ir niekas neleis sudrumsti jų laimingos vaikystės, jų ateities!

Motociklu pravažiuoja mokyklos sportininkai, juos pakeičia komjaunuolių gretos, nešančios didžiulius VLKJS ordinų maketus. Prarieda jaunieji dviratininkai. Minutėlei alkštė ištuštėja, ir staiga į ją įrieda didžiulis baltas traušis. Tai J. Biliūno vardo vidurinės mokyklos pionierių ir moksleivių darbo dovana Didžiajam Spaliui. Per vasarą biliūniečiai išaugino 1700 triušių, viršydami savo įsipareigojimą.

Pirmą kartą šventinėje demonstracijoje pro tribūną pražygiavo Anykščių autotransporto kontoros darbuotojai. Ši, neseniai įsikūrusi įmonė sėkmingai įvykdo mėnesinius planus. Kontoros komjaunuoliai pasiryžę kovoti už komunistinio darbo brigados vardą.

Nešdami įmonės ženklą, plakatus ir transparentus, žengia Anykščių statybos-montavimo valdybos darbininkai. Jie prieš laiką įvykdė dešimties mėnesių planą, nutiesė 50 kilometrų aukštos įtampos liniją. Jų rankos nuvedė elektros laidus į Zarasų, Utenos ir daugelio kitų rajonų kolūkius.

Kolona kelia koloną. Demonstrantų gretose pro tribūną pražygiuoja statybos-remonto kontoros darbininkai, geležinkelininkai, medicinos, raikopsąjungos, pramkombinato darbuotojai... Ir visų darbo žmonių veiduose išskaitai ryžta dirbti dar geriau, savo darbu išsaugoti taiką ir kuo greičiau priartinti komunistinę ateitį.

Praėjus paskutiniems demonstrantams, alkštė pravažiuoja motociklininkai.

Darbo, džiaugsmo ir taikos demonstracija baigėsi. Bet žmonės ilgai dar nesiskirstė, dalinosi išpūdžiais, žavėjosi šventiniu miestu, kalbėjosi apie septynmetį, ateitį.

(„K. d.“ inf.)

Sutvarkė mokyklos aplinką

Spalio švenčių išvakarėse Jono Biliūno vardo vidurinės mokyklos visų vyresniųjų klasių moksleiviai darbavosi tvarkydami mokyklos aplinką.

Talkos metu dirbo visi,

o labiausiai stengėsi kuo gražiau sutvarkyti mokyklos teritoriją Alfredas Cvetkauskas, Algis Karalius, Irena Andrikonytė ir kt.

Br. Girskus

GERINTI PASKAITINĮ DARBĄ

Partijos rajono komitete įvyko politinių ir mokslinių žinių sklaidimo draugijos rajono valdybos prezidiumo posėdis. Jame buvo aptartas paskaitinės propagandos gerinimo klausimas. Pra-nešėjas drg. Sulga ir kalbėjusieji prezidiumo nariai pažymėjo, kad, vykdant TSKP CK nutarimą „Apie partinės propagandos uždavinius šiuolaikinėmis sąlygomis“, paskaitinis darbas rajone žymiai pagerėjo. Rajone veikia 18 kalmo lektorių grupių, kurios savo eilėse jungia 245 draugijos narius. Darbo žmonėms šiais metais perskaitytos 1789 paskaitos. Gerai dirba Svėdasų kalmo lektorių grupė (pirmininkas drg. Mažeikienė). Čia darbas planuojamas, grupės nariai daug dėmesio skiria ateistiniam darbui pagerinti. „Svėdasų“ kolūkyje organizuotas paskaitų

ciklas ateistiniams klausimais. Šiuo metu ruošiamas J. Ragauskos knygos „Itte, missa est“ aptarimas.

Neblogai dirba Viešintų kalmo lektorių grupė (pirmininkas drg. Danilevičienė), Troškūnų kalmo lektorių grupė (pirmininkas drg. Bartulytė) ir kiti.

Tačiau šiame svarbiame darbo bare dar yra daug trūkumų. Nors rajone ir veikia žemės ūkio sekcija, kuri savo eilėse jungia 41 narį, bet paskaitų žemės ūkio ekonomikos klausimais skaitoma mažai. Labai blogai sklaidžiamas ir propaguojamas žemės ūkio pirmųjų patyrimas. Šiais

klausimais rajone perskaitytos tik 7 paskaitos. Sekcijos nariai žemės ūkio specialistai labai retai organizuoja kolūkiuose ekonomines konferencijas, kolūkinės gamybos pirmųjų vakarus.

Iki šiol nepatenkinamai dirba ir komjaunimo-jaunimo sekcija. Šios sekcijos nariai šiais metais perskaitė rajono jaunimui tik 7 paskaitas.

Prezidiumas nutarė artimiausiu laiku pravesiti visų sekcijų pasitarimus ir nuodugniai išnagrinėti paskaitinio darbo pagerinimo klausimus.

A. UTKUS
LKP rajono komiteto propagandos-agitacijos skyriaus vedėjas

Neatpažįstamai pasikeitė Tauragės Tarybų valdybos metais. Didžiuliai gyvenamieji namai miesto centre, plačiaekraninis kinoteatras, moderniška valgykla — visa tai išaugo per pastaruosius trejus metus. Vien šiemet pastatyti trys triaukščiai namai ir atiduota naudoti beveik du tūkstančiai kvadratinų metrų gyvenamojo ploto. Bet tai ne viskas. Vytauto ir Tarybų gatvėse pradėti statyti daugiabučiai namai, didžiulė universalinė parduotuvė, kurios fasadas bus padarytas iš stiklo ir gelžbetonio. Statomas didžiulis šiltnamius. Iki septynmečio pabaigos miesto gyventojai gaus beveik 500 naujų, visais patogumais aprūpintų butų.

Nuotrauka:

je: naujas namas

Tarybų gatvėje.

„Tėvyne mes papuošim ne žodžiais, o darbais!“

tal rajono pionierių ir moksleivių, visuomenei naudingo darbo aktyvistų šūkis. Ir tai ne tušti žodžiai. Jie paremti darbais. Skiemonių vidurinės ir Kunigiškių septynmetės mokyklų moksleiviai išaugino po 7 ha kukurūzų. Viešintų vidurinės mokyklos moksleiviai padėjo tėvams auginti 96 veršelius, Skiemonių — 94 ir t. t. Surdegio aštuonmetės ir Anykščių I septynmetės mokyklų mokiniai daug dirbo remontuojant mokyklas vasarą. Andriūniškio pionieriai ir moksleiviai talkininkavo kolūkyje.

Kasdien pionierių namuose gausu lankytojų. Jaunieji leniniečiai čia užsilieminėja būreliuose, ruošiasi tapti gerais darbininkais, kolūkiečiais.

L. JAKSIABOGAITE
Rajono pionierių tarybos pirmininkė

Kenedis išrinktas JAV prezidentu

NIUJORKAS, lapkričio 9 d. (TASS-ELTA). Laikraštis „Niujork herald tribūna“ pranešė, kad senatorius Kenedis, kuris per rinkimus atstovavo demokratų partijai, išrinktas JAV prezidentu.

Tuo būdu, Eizenhauerio-Niksono vyriausybė, kuri platforma rėmėsi kandidatas į prezidento postą Niksonas, patyrė triuškinimą politinį pralaimėjimą.

ŠEIMININKAI

Gal būt, kelintąjį šimtą kartų išbarstė geltonuosius laiškus Savičiūnų dvaro plačiašakiai klevalai ir girkždančios liepos. Gal būt, kelintąjį šimtą kartų maurų ir ajerų sluoksnis nugulė prūdo dugną. Oi, daug negirdėtų dalykų pasakotų tie dvaro medžiai, šurpių vaizdų atspindėtų tas užankantis prūdas! Bet laiko ranka viską pasiglemžė, užtrynė...

Tik kelių dešimtmečių Savičiūnų dvaro istorijos puslapių gyvi apylinkės žmonių atmintyje.

PRAKEIKTAS GODUMAS

„Per kančias į garbę“. Šį posakį dvarininkas Feliksas Laučius mėgdavo dažnai kartoti.

Ne dėl to, kad jis būtų buvęs nepaprastai dievotas žmogus. Ir ne todėl, kad jis būtų siekęs kitiems gerovės, užmiršdamas save. Pirmą kartą šį posakį jis išgirdo iš savo tėvo — valakininko, kai tasai, goduliui ži. bandė akimis, žvelgė į Savičiūnų dvaro pusę.

Jaunasis Feliksas su pralo tėvo mintis. Gerai išsiminė ir tą posakį. Ir pasiryžo žyglams.

Palikęs gimtąjį Kustų kaimą, Feliksas išvyksta už jūrų marių. Išgarbintoje „laimės šalyje“ — Amerikoje jis puoselėjo mintį prisikelti kišenės blizgančių dolerių. Bet tenai blizniečiai neatpažino valakininko sūnaus, nesutiko jo, kaip savo bendrininko. Įgrūdo į šachtų po-

žemius, kaip ir visus emigrantus.

Vėliau, prisimindamas tuos metus, Laučius prisitardavo:

— Dirbau, kaip jautis, o tik silke ir duonos pluta mitau.

Matydamas, kad nepavyks praturtėti, Laučius griebėsi aferos. Mirus draugui, jis pasiglemžia jo sutaupytus dolerius, nemažą gyvybės draudimo sumą ir kuo greičiausiai sprunka į Lietuvą. Paskui ji atvyksta ir to draugo gimnaitė. Bet Laučius spėja sutvarkyti nešvarų reikalą. Ieško-vei jis pakiša suklastos dokumentus, kuriuose parodoma, kad jo geriausias draugas buvęs skolingas Laučiui ir užrašęs jam palikimą.

Laimėjęs bylą, už tuos juodus dolerius iš nusi-

gyvenusio dvarininko Laučius perka Savičiūnų dvarą.

„Per kančias į garbę“, — tada pirmą kartą pats Feliksas pavartoja tėvo posakį ir ima savarankiškai šeiminkauti.

Jis nužiūri gražiausią ir darbščiausią gimtojo kaimo merginą — Veroniką Palskytę. Netgi nepasikalbėjęs su ja, Laučius kreipiasi į Palskytės tėvus.

— Pasogos nereikalauju, — dėstė jis tėvams. — Prašau jūsų sutikimo, ir Veronika bus mano.

Kuris prasčiokėlis nenorėjo, kad jo dukterė taptų dvarininko žmona... Nors labai Palskytė kratėsi to Laučiaus, bet prieš jos valią Veronika buvo išduota į marčias. To nepakako. Į savąjį dvarą Laučius pasikvietė ir jos brolių Juozą. Ne kaip giminę pasikvietė, o kaip berną.

Gododamas dar labiau praturtėti, Laučius nėrėsi iš kailio. Negana, kad samdinius vertė kone iš-tisą parą dirbti. Su didžiausiu triukšmu ir muštynėmis jis vykdavo į laukus ir savo žmoną. Ta turėdavo keltis gal-džiams nepragybus, paruošti pusryčius ir su visais dvarlokais darbuotis laukuose. Jos brolis Juozas Palskys negaudavo jokio atlyginimo. Nebent kokį kortinį kostiumą jam Laučius įtalsydavo ar kalėdų proga litą-kitą, lyg išmalda, išmesdavo.

Visus darbus pats dvarininkas Laučius prižiūrėdavo. Ir nebuvo tos dienos, kad samdiniai būtų jam įtikę. Ką tik kas dirbdavo, vis būdavo negerai ir negerai.

Vakare, kai samdiniai susirinkdavo į savo kambarį, Laučius atnešdavo krūvą linų ir pakulų. Iki vėliausių išnaktų bernal

ir mergos turėdavo sukli pančius. vyti virves.

Kad samdiniai nepramigtų, dvare buvo įtasytas specialus laikrodis, kuris skambindavo nustatytą valandą.

— Tekdavo tik porą valandų nusnūsti, — prisimena tuos laikus buvęs dvariokas Povilas Sprindys.

Nė vienas samdiny Savičiūnų dvare neištar-naudavo ilgiau kaip metus.

Tiesiog nežmoniškai išnaudodamas samdinius ir savo šeimos narius, Feliksas Laučius pavertė savo valdas derlingiausią žemę. Bet Laučiui nepakako šimto hektarų. Jis taikėsi susigrobtį sklypus apylinkės mažžemių, kurie jam buvo prastokos.

Bet, lyg pavasario audra, atūžė, atšniokštė keturiasdešimtį metų...

(Bus daugiau)

Ataskaitos ir rinkimai komjaunimo organizacijose

Komunistinis jaunimo auklėjimas — svarbiausia

Per ataskaitinį laikotarpį rajono ligoninės komjaunimo organizacija nemaža dėmesio skyrė politiniam jaunimo mokymui. Praeitais mokslo metais buvo organizuotas ir sėkmingai savo darbą baigė ratelis partijos istorijai nagrinėti. Du ratelio klausytojus komjaunuolius komjaunimo organizacija rekomendavo kandidatais į TSKP narius.

Tačiau, kaip buvo pažymėta ataskaitiniame drg. Uzdorienės pranešime, o taip pat komjaunuolių pasisakymuose, komjaunimo organizacija per mažai domėjosi politinio-masinio darbo klausimais. Štai šiais metais organizuotas partinio

švietimo ratelis marksiško-leninismo pagrindams studijuoti, kuriame mokosi vidurinės medicinos darbuotojų personalas. Tačiau pirmuose užsiėmimuose dalyvavo labai mažas skaičius klausytojų. Netgi komjaunuolė Bereznavaitė nesitiekė, be atskiro kvietimo, atsilankyti į ratelio užsiėmimą.

Komjaunimo organizacija labai mažai domėjosi, kaip jaunimas praleidžia laisvalaikį. Jau kuris laikas, kai ligoninėje nevelkia kilnojamoji bibliotekėlė. Ne vieną kartą šis klausimas buvo aptariamas komjaunimo organizacijos susirinkimuose, bet reikalai iš gydytojų nurodymų.

visos nejudė. Visai užmirštas sportinis darbas, blogai išvystyta meninė saviveikla. Bet šie klausimai komjaunimo organizacijos per ataskaitinį laikotarpį neįaudino. Per ataskaitinį laikotarpį buvo praveisti tik trys uždari komjaunimo organizacijos susirinkimai. O juk jaunimo politinio mokymosi, laisvalaikio praleidimo klausimus reikėjo svarstyti atviruose komjaunimo organizacijos susirinkimuose.

Patys komjaunuoliai nevykdo VLKJS įstatų reikalavimų. Komjaunuolės Kamarauskaitė, Kubeckienė nesilanko komjaunimo organizacijos susirinkimuose, nevykdo organizacijos įpareigojimų. Komjaunuolė Musteikytė blogai atlieka savo tiesiogines pareigas, neklauso

žmogus renka, anei žvėris graužia, anei paukštis lesa. Nubirs sėklos į drėgmės prisotintą žemę ir sudygs tankiu šepetiu.

Su miško eiguoliu Kaulakiu vaikštome apie liūną ir gėrimės pasakiškais rudens valzdais. Nors Kaulakiui truputį nepasisekė: apžiūrint liūną, teko išsimaudyti, bet tai ne kiek nagedina judrios nuotaikos... Va, šlama ir čėža vėjo draskomi mėlynojo ažuolo lapai, kuriuos stipruolis, nors išdžiūvusius, tačiau visus tebesaugo ant savo šakų. Juda ir juda parudusios apynių virvės, apjuosusios beveik kiekvieną alksnio, karklo sausmedžio stiebą.

Valandėlei vėjas nutyla ir tada ausį pasiekia genio stuksenimas. Va, čia pat jis kala senos pušies kamieną. Netoli tankumyne rikteli stirninas. Jo nesimpatiška dalina kartojasi ir kartojasi. Tačiau pabandyk jį pamatyti, ir tau tai vargiai pavyks. Jautri uoslė ir gera klausia girios grakštuoliui tuoj praneš apie žmogaus artėjimą, ir jis pasistengs pasitraukti į tankumyną. Aplink mus cypsi mažiukai paukščiukai-lipučiai.

Gražus prie Karalienės liūno vėlyvas, įvairiaspalvis ruduo.

A. BITENAS

TALKININKAI

Prieš Spalio šventės Raguvėlės žemės ūkio technikumui moksleiviai buvo pakviesti į talką tarpybiniame ūkyje. Jie padėjo nuimti cukrinių runkelių. Būsimieji žemės ūkio specialistai dirbo sąžiningai ir kruopš-

čiai. Cukrinių runkelių nuėmimo pasiūlymą L. Morkūnas, V. Milaševičiūtė, L. Biesakirskis.

Nors moksleiviai dirbo po paskaitų, bet nuradavo po 8—10 arų runkelių.

J. Ladauskas

Gamta, medžioklė, žūklė

Prie Karalienės liūno

Tylu ir ramu būtų prie liūno, jei nestūgautų rudens vėjas. Jis gūsiškai staiga iš kažkur išveržia į daubą, negalėtingai drasko paskutinius lazdynų, karklų, žilvičių lapus ir kloja juos dauboje storu sluoksniu. Liūne tą vietą, kur pasiskandino bajoro Ilgio dukra Mirga, šliaurs lyg tyčia apžėrė parudusių lapų paklodę; lapai palengva grimsta dugnan ir kloja patalą paskendusiai gražuolei.

Pakeitė ruduo ir liūno rūbą. Vasarą tankios lapijos apsuptas liūnas dunksojo tartum pri-dengtas skraistės, tamsus, paslaptingas, vienišas. Tik jo brūzgynuose nei diena, nei naktį ne-nutildavo lakštingala. Dabar lakštingalos nebe-girdėti. Bet už tai ko-

kios, ryškios apie liūną mirštančios augalijos spalvos! Stal, aukštai iškėlęs viršūnę, rymo lieknas berželis. Jo laibas baltas liemuo primena sargybinių, sustingusių prie dvaro vartų. O gal jis saugo paskendusią bajoraitę Mirgą? Aukštai, jo viršūnėje, dar virpa keletas geltonų lapų, kurie, lyg gintaro gabalėliai, šviesuoja žalių pušų fone.

Nepasiduoda rudens rankai avietė ir žalias ožekšnio krūmas. Smulkūs, blyškūs jo lapeliai primena mažytes žvalgėdutes juodame nakties danguje. Čia pat savo gausių derlių demonstruoja kietmedis. Jo raudonų, lyg kraujas, uogų kekės tarsi sako: pažinkite, kokios mes gražios. Tačiau jų „anei-

Neseniai laikraštis „Čikago san end taims“ pranešė, kad dideliame Santlugo pramonės mieste 65 metų Džozefas Palmisanas ir jo 63 metų žmona, neišlaikę didžiulių išlaidų gydymuisi, nusizudė. Paliktame raštelėje Palmisano žmona aprašė šių sirgusių su-tuoktinių kančias. Ji baigė raštelį klausimu: „Ką turi daryti tokie žmonės, kaip Džo ir aš?“

Sis paprastos amerikietės klausimas kupinas gilios prasmės. Visas šių dviejų pagyvenusių amerikiečių tragizmas ir beviltiškumas pagrįstas Jungtinių Valstijų visuomenine ir valstybine santvarka. Buržuazinė valstybė, ginanti kapitalistinių monopolijų interesus, nesirūpina darbo žmonių

padėties gerinimu. Aple-tai liudija, be kita ko, šios šalies biudžeto iš-laidų dalis. 1958-59 fi-nansiniai metais Ameri-kos kongresas socialinio aprūpinimo, sveikatos ap-saugos ir švietimo reika-lams paskyrė tik 4,4 milijardo dolerių, arba kiek daugiau kaip pen-kis procentus biudžeto, o karinės išlaidos buvo be-veik dvylika kartų dides-nės. Už gydymą Jungti-nėse Amerikos Valstijo-se reikia mokėti.

JAV kapitalo šelmi-ninkai nenori leisti liau-dies reikalams biudžeto lėšų, nors jas beveik iš-tisai sudaro darbo žmo-nių mokesčiai. Medicini-nis aptarnavimas čia pa-skelbtas privačiu kiek-vieno žmogaus reikalu. Federalinė senyvių

Mūsų rajono žmonės

MAŠINISTAS

Užia, gaudžia Debeikių pieninės cechal. Nuo ankstyvo ryto iki vakaro nenutyla mašinos. Jas rūpestingai prižiūri mašinistas Kazys Semėnas. Tryliketus metus jis dirba pieninėje. Per tą laiką nepasitaikė nė vieno gedimo, dėl kurio būtų sutrūkęs darbas.

Nuo K. Semėno rūpestingumo ne tikta sparta priklauso. Jis rūpinasi, kad ir pieninės išleidžiama produkcija būtų kokybiška.

Daugiausia rūpesčių sudaro kazeinas. — pasakoja mašinistas.

Jo gamyba patikėta tik K. Semėnui. Ši pramoninė žaliava, gaminama Debeikių pieninėje, naudojama ne tikta mūsų šalies įmonėse, bet ir eksportuojama į užsienį.

K. Semėnas parodo specialius maišus ir di-džiudamasis pareiškia:

— Ir ponams kapitalistams mūsų kazeinas pa-tinka. Va, šiuose maišuose jis keliaus net į Jung-tines Amerikos Valstijas.

Pieninė gamina daugiau kaip 85 procentus aukščiausios rūšies kazeino, o likusioji dalis už-skaitoma į pirmąją rūšį.

Vis daugėja pieno kolūkiuose. Vadinas, ir pie-ninė darbo daugiau.

— Dėl to tenkė džiaugtis, — sako K. Semėnas. — Štai, palyginus su 1956 m., šiemet per dieną pieninę pristatoma 3,5 t pieno daugiau. Ir mašinistas pasiryžęs dirbti dar geriau.

B. Melėniškio tekstas ir nuotr.

Kapitalo šalyse

MEDICINA, KURI DARBO ŽMONĖMS NEPRIEINAMA

padėties gerinimu. Aple-tai liudija, be kita ko, šios šalies biudžeto iš-laidų dalis. 1958-59 fi-nansiniai metais Ameri-kos kongresas socialinio aprūpinimo, sveikatos ap-saugos ir švietimo reika-lams paskyrė tik 4,4 milijardo dolerių, arba kiek daugiau kaip pen-kis procentus biudžeto, o karinės išlaidos buvo be-veik dvylika kartų dides-nės. Už gydymą Jungti-nėse Amerikos Valstijo-se reikia mokėti.

JAV kapitalo šelmi-ninkai nenori leisti liau-dies reikalams biudžeto lėšų, nors jas beveik iš-tisai sudaro darbo žmo-nių mokesčiai. Medicini-nis aptarnavimas čia pa-skelbtas privačiu kiek-vieno žmogaus reikalu. Federalinė senyvių

žmonių klausimų taryba, kuriai vadovauja sveika-tos apsaugos, socialinio aprūpinimo ir švietimo ministras Arturas Fle-mingas, savo pranešime gana atvirai sako, kad Amerikoje „kiekvienas visuomenės narys turi pats rasti savo problemų sprendimą“.

Siuo būdu, apsaugoti ir palaikyti darbo žmo-nių sveikatą nėra vals-tybei funkcija. Tai pa-vesta privačiajai medic-i-nai, kuri, beje, labai brangi, tiesiog skurdina milijonus žmonių. Juk tikta apsilankyti pas gy-dytoją, kaip pranešė žur-nalas „Junatled steits nius end vord riort“, kainuoja 5—10 dolerių. Kad būtų užplombuotas nesveikas dantis, pa-

cientas turi sumokėti nuo 25 iki 50 dolerių. Gydy-ti anginą atsieina nuo 24 iki 40 dolerių.

Dar labiau ištūstina darbo žmonių piniginę sunkios ir ilgos ligos. Antai, gydyti širdies su-sirgimo priepuolį atsiei-na du tūkstančius dolerių — apie pusę vidutinio metinio Amerikos darbi-ninko uždarbio. Iš jų 1200 dolerių reikia ati-duoti už šešias savaites ligoninėje, 450 dolerių — už vaistus, laborator-i-nes analizes, kraujo per-pylimą, deguonies paga-l-ves ir pan., 325 dolerius sudaro honoraras gydy-tojams. Psichinio sutri-kimo gydymas, susijęs su šešių mėnesių gydymu privačioje psichiatrijos

(Nukelta į 4 psl.)

Nerūpestinga darbuotoja

Aš dirbu konduktore. Dažnai važinėju ruožu Utena — Debelkiai pro Anykščius ir Rubikius. S. m. lapkričio mėn. 3 d. man pavadė iš Anykščių į Rubikius nuvežti paštą, bet nuvežus reikėjo ilgai laukti ir pavėluotai išvažiuoti, nes Rubikių pašto darbuotoja Kazlauskienė neatėjo palmti pašto. Teko paštą nuvežti į Uteną, o paskiau vėl grąžinti į Anykščius. Taip pasitalko dažnai. Žmonės laiku negali gauti laikraščių, laiškų.

Anykščių ryšių kontora turėtų rūpintis, kad spauda į Rubikius pakliūtų laiku ir kad pašto po-kells kartus nereikėtų vėžioti.

A. ČIBIENĖ

MEDICINA, KURI DARBO ŽMONĖMS NEPRIEINAMA

(Atkelta iš 3 psl.)

ligoninėje, kainuoja nuo vieno iki septynių tūkstančių dolerių. O tai JAV gyventojams ypač svarbu. Dėl vadinamojo amerikinio gyvenimo būdo pusę iš 1500 tūkstančių lovų šalies ligoninėse užima psichiniai ligoniniai.

Brangiai kainuoja taip pat vaistai. Antai, už vieną vartojamą, siekiant užkirsti kelią infekcijai, antibiotiko eritromicino dozė reikia sumokėti maždaug 8 dolerius, o už vieną vartojamo navikams mažinti tripsino dozė — apie 10 dolerių. Kodėl gi Jungtinėse Amerikos Valstijose

se vaistai tokie brangūs? Atsakymas paprastas: biznis, lobimas iš žmogui gyvybiškai reikalingų daiktų. Dažnai darbo žmonės atsisako pačių reikalingiausių daiktų, norėdami pirkti vaistų, o pramonininkai, juos pardavinėdami, gauna iki septynių tūkstančių procentų pelno. Tokie yra vilkiški kapitalizmo dėsniai.

Vaistų ir medicininių aptarnavimo kainos metais iš metų didėja. Todėl vidutinės amerikiečių šeimos savo sveikatos apsaugai išleidžia maždaug 42 procentais daugiau pinigų, negu prieš penkerius metus.

Vienos iš pagrindinių draudimo kompanijų apskaičiavimais, pusės milijono amerikiečių šeimų medicinos sąskaitos per vienerius metus sudarė sumą, kuri didesnė už jų bendras tų metų pajamas. Nesunku atspėti, kaip tie žmonės gyvena. Jungtinėse Amerikos Valstijose dabar trūksta 800 tūkstančių ligonių vietų ligoninėse. Užtat kasmet didėja karinės išlaidos. Vien lėšomis, kurios sunaudojamos vienam naujausios konstrukcijos povandeniniam laivui pastatyti (jis atsieina 50 milijonų dolerių), būtų galima pastatyti vienuolika ligoninių po

1275 vietas su visais įrengimais.

Amerikos sveikatos apsaugos sistema skaudžiai atsiliepia darbo žmonių gyvenimui. Milijonai amerikiečių dabar serga įvairiomis lėtinėmis ligomis. Gydymas brangus ir todėl, darbo žmonėms sunkiai prieinama. Siuo metu mirštumumas kiekvienam tūkstančiui amerikiečių sudaro 9,5 žmogaus. Bet kapitalo savininkams tai mažai terūpi. Dar daugiau, jie visomis priemonėmis stengiasi neleisti, kad būtų padidinti asignavimai sveikatos apsaugos reikalam.

V. Saprykovas

Kino teatre „PERGALĖ“ žiūrėkite šiuos filmus:

lapkričio 12-13 d. d. —

„MENDI“

lapkričio 15-16 d. d. —

„TAURIJA“

Nuotraukoje: kadras iš naujo meninio kino filmo „Taurija“, pagaminto Kijevo A. P. Dovženkos vardo kinostudijos.

TASS nuotr.

PRANEŠIMAS

apie pieno ir mėsos gamybą rajono kolūkiuose
1960 metų lapkričio mėn. 1 d.

eilės Nr.	KOLŪKIO PAVADINIMAS	Primeiz. pieno 100 ha naud- menų (cni)	Socialistinio išpareigojimo įvykdymo procentas	Primeizta pie- no iš 1 karvės (kg)	+ padidėjimas, — sumažėjimas, palyginus su praėjusiu metu tuo pačiu laikotarpiu	Pagaminta ir parduota mėsos 100 ha naudme- nų (cni)	Socialistinio išpareigojimo įvykdymo procentas	Pagaminta ir parduota kiaulienos 100 ha arimų (cni)
1.	„Anykščių šilelis“	392,7	110	3093	+393	34,7	75	17,7
2.	„Draugystė“	318,1	98	2926	+252	48,0	113	35,2
3.	„Lenino keliu“	302,5	103	2873	+281	55,1	107	40,9
4.	„Pergalė“	283,3	98	2886	+264	49,9	128	24,8
5.	„Svyturys“	251,1	98	2677	+238	40,4	110	24,2
6.	„Bolševikas“	233,4	99,4	2326	+258	31,0	141	13,1
7.	„Pavasaris“	228,4	82	2167	— 47	37,0	91	23,7
8.	K. Staro vardo	221,1	100,4	2259	+119	31,9	129	22,6
9.	„Žalgiris“	212,8	86	2528	— 266	45,0	125	37,6
10.	„Aukštakalnis“	206,1	88	2131	+ 86	34,1	111	25,4
11.	„Už taiką“	205,2	109	2709	+528	24,8	92	18,5
12.	Mičiurino vardo	203,0	85	2135	— 185	36,4	158	25,7
13.	„Puntukas“	185,0	92	2011	+ 62	35,1	117	23,0
14.	„Ateltis“	184,8	94	2061	— 11	34,4	94	23,9
15.	„Surdegis“	183,6	99	2031	+ 1	34,0	143	26,5
16.	„Gegužės Pirmoji“	183,2	98	2094	— 71	26,7	107	17,7
17.	„Jara“	176,8	107	2166	+261	20,5	75	11,3
18.	„Pažanga“	175,9	111	2202	+575	30,5	101	18,6
19.	„Vienybė“	170,6	87	1892	— 62	24,4	90	16,4
20.	„Laisvas artojas“	169,0	83	2101	+215	18,5	54	10,1
21.	„Levaniškis“	162,2	78	1901	— 341	23,1	80	26,1
22.	„Spindulys“	158,3	87	1812	— 133	22,8	88	11,4
23.	Lenino vardo	158,0	81	1777	+ 66	24,7	87	15,6
24.	„Skiemonys“	153,6	94	1744	+221	28,5	116	15,0
25.	„Svėdasai“	152,1	102	1999	+285	25,8	122	18,4
26.	„Sviesa“	150,5	79	1704	— 160	19,9	79	13,3
27.	M. Melnikaitės vardo	149,0	73	1621	— 43	26,8	132	17,3
28.	„Naujas gyvenimas“	147,6	99,7	2221	+149	32,9	95	24,5
29.	„Jaunoji gvardija“	146,8	76	1737	— 170	26,9	82	17,5
30.	„Keltas į komunizmą“	142,0	79	1702	+256	22,6	86	11,9
31.	„Diktaras“	139,7	81	1588	— 142	20,4	80	14,2
32.	„Paryžiaus Komuna“	136,9	101	1820	+240	29,8	107	20,2
33.	Ždanovo vardo	130,7	67	1481	— 104	15,6	145	7,5
34.	„Aušra“	125,4	99,8	1904	+322	20,4	77	11,9
35.	Cerniachovskio vardo	123,8	77	1782	+ 77	30,6	85	20,5
36.	„Draugystės keliu“	122,9	79	1688	— 51	24,0	69	22,0
37.	„Gimtoji žemė“	113,1	90	1421	+160	16,5	77	15,9
38.	„Ąžuolas“	112,3	71	1468	— 71	23,4	96	13,5
39.	„Tarybinis artojas“	108,3	95	1725	+ 23	14,8	75	13,4
40.	J. Zemaitės vardo	107,8	85	1509	+120	14,9	67	15,3
41.	J. Bilūno vardo	106,4	96	1891	+244	29,9	129	20,7
42.	„Kibirkštis“	85,8	121	1523	+433	11,5	92	6,7
43.	„Kalnapilis“	77,7	73	1082	— 22	29,6	154	25,4
44.	P. Cvirkos vardo	73,2	57	1032	— 140	14,6	91	8,4
45.	Puškinos vardo	71,4	57	1122	— 5	17,5	100	14,7
Kolūkiuose:		173,2	91	2030	+103	28,5	101	20,0
Troškūnų taryb. ūkyje:		304,9	89	2518	— 341	63,2	82	46,0
Rajono kolūkiuose ir tarybiname ūkyje:		178,8	91	2059	+ 75	30,0	100	21,0

ANYKŠČIŲ RAJONO CSV INSPEKTORIUS

Redaktorius St. VINCIONAS

Panevėžio Grūdų produktų gamyklų valdyba superka vasarinių vikių sėklą. Už vieną kg vikių sėklos mokama po 5 rublius ir apkeitimo tvarka parduoda koncentruotų pašarų po 2 kg. Direktorius

„Aukštakalnio“ kolūkio automašinos vairuotojui

NAVIKUI JUOZUI

tragiškai mirus, jo tėvus ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia kolūkio valdyba ir kolūkiečiai.

Troškūnų tarybinio ūkio Rukiškio skyriaus ūkvedžiui

CEPONIUI EDVARDUI

mirus, gilią užuojautą giminėms ir artimiesiems reiškia tarybinio ūkio darbininkai ir tarnautojai.

Svėdasų vidurinės mokyklos VIII klasės mokiniai ir klasės vadovas reiškia gilią užuojautą

SIRVELYTEI JANINAI

dėl mylimos mamytės mirties.

Svėdasų kaimo vartotojų kooperatyvo darbuotojai nuoširdžiai užuojautą reiškia ekspeditoriui

PRETKELIUI ANTANUI,

jo motinai mirus.

Raguvelės žemės ūkio technikumui dėstytojui ir darbuotojui reiškia gilią užuojautą dėstytojui

BAGDONAVICIUI MARIJONUI,

jo mylimam tėveliui mirus.

Troškūnų valstinės kolektyvas reiškia gilią užuojautą bendradarbiui

VORONICKAITEI ZOSEI

dėl jos motinos mirties.

Troškūnų vidurinės mokyklos VII klasės mokiniai ir klasės vadovas nuoširdžiai užjaučia

BUBINAITE GRAŽINĄ,

jos mylimai mamytei mirus.